

Kako tajkun postane čistun

KOMENTAR

Simona Toplak

simona.toplak@finance.si

V enem zadnjih Economistov je bil objavljen vodnik, kako si kupiti ugled. Kako denimo iz pomembneža v kakšni od svinjsko bogatih naftnih držav postaneš svetovna elita. Ali pa, kako kot eksksocialistični kradljivski tajkun opereš denar in spet postaneš elita.

V šestih točkah gre približno takole:

1. Začeti je treba v Londonu. Tam je veliko bank, odvetnikov, revizorjev in računovodij, ki za ustrezno plačilo do popolnosti izvedejo »kreativne« finančne in pravne operacije. Med prednostmi Londona je tudi stroga zakonodaja proti klevetanju, kar pomeni, da novinarji, ki bi kopali po vaših grehah, tvegajo dolge in drage tožbe. V Londonu ste varni.

2. Donirajte. Pomembni umetniški galeriji, skladi za mlade glasbenike, nagradi Unesca ali drugim mednarodnim organizacijam, vojnim veteranom, bolnim otrokom. Ne pozabite na šport. Samo ne pretiravajte, ne smejo zaznati, da niste pristen dobrodelnež, da ne delate za obče dobro, ampak si želite kupiti popularnost.

3. Otroke pošljite na prave šole in vselej izkažite gostoljubje njihovim sošolcem. Mrežite, otroci bodo postali pomembni, njihovi starši so že. Plačajte zvezdam, da pridejo na vaše zabave, še boljše plemstvu. Plačajte njihove helikopterje in ljubice. V zameno boste prišli v njihovo

socialno omrežje. Nekaj časa vas bo družba še imela za pošast, ampak bolj boste prijateljevali z njimi, sprejemljivejši boste in zagovarjali vas bodo, češ moj prijatelj pač ni morilec, ne lopov, ne goljuf.

4. Ko obvladate kulturo in omrežja, je čas, da se infiltrirate v akademske vode, univerze, inštitute, razvojne centre, vse v duhu globalnega, strateškega, vzdržnega in etičnega. Pridobite kakšen častni naziv univerze in nujno častni doktorat za svojega mlajšega partnerja. Po tem vas bodo začeli upoštevati kot »strokovnjaka«.

5. Ni še konec. Zdaj je čas, da si zagotovite prostor v medijih, da vas citirajo, da postanete razpoznavni. Če pridete v medije kot frfotajoči nuvoriš, ste fatalno zafrknili. Biti morate ugleden strokovnjak. Pojdite do trženjskih oddelkov, do direktorjev in predvsem neskončno in nesramno oglašujte. Direktorji časopisa bodo veseli. Najbrž vam ne bo uspelo, da bi ti pritiskali na novinarje, naj ne pišejo o vas, a zagotovo boste laže plasirali svoje ideje in svoj interes. Nujno pripravljajte tudi okrogle mize in novinarskim moderatorjem in sodelujočim plačujte mastne honorarje. Laže bodo razumeli vašo logiko.

6. Zdaj ste pripravljeni na vstop v politiko. Naoljite kolesje. Upokojenim politikom in uradnikom ponudite svetovalne pogodbe. Po možnosti naredite internacionalni svet, ni treba, da jim kaj poveste o sebi, niti poslušate,

kaj imajo povedati. Da so le tam. Če boste uspešni mednarodno, je vaš ugled na nacionalni ravni zagotovljen.

Ko usvojite teh šest točk, ste elita. Ne glede na izvor premoženja, ne glede na vaše tajkunske posle, ne glede na zlorabe zakonov, ne glede na vašo razgledanost, ne glede na nizke etične in moralne standarde.

Recept za nastanek tako imenovanih elit je podoben v Sloveniji. Biti je bilo treba razmeroma mlad socialistični direktor v velikem socialističnem mastodontu. In imeti politične botre. In imeti prijazen nadzorni svet, prijazen do direktorja, ne do družbe in lastnikov. Z začetnimi goljufovimi posli je bilo treba dobiti začetni kapital za posle. Izčrpati je bilo treba delničarje in podjetje za svoj lastni delež. Treba je bilo denar spraviti iz podjetij, ampak ne da se vsega pobasati na Ciper ali v Liechtenstein. Treba je bilo naročati in plačevati neuporabna strokovna mnenja, raziskave, IT-programe. Treba je bilo podpirati univerze in profesorje ter podjetja tistih profesorjev, ki so bili nekoč člani vlad ali pa za katere obstaja velika verjetnost, da to še bodo, ali pa so kako drugače povezani s politiko in politično-gospodarskimi omrežji. Treba je bilo sodelovati s PR- in oglašnimi agencijami, samo to je bil zanesljiv recept za izražanje svojega interesa prek medijev. Če je bila cena previsoka, je bilo treba ustanoviti svoj medij.

In če ni pomagalo niti to, je bilo treba tožiti novinarje za razžalitev. Denar, ki je bil izčrpan iz podjetja, drobtinice tega denarja, je bilo treba vložiti v kakšen kulturni sklad, umetniško ustanovo, v slike – saj smo vendar družbeno odgovorni in moramo pomagati mladim upom, medtem ko z zasebnim letalom letimo na večerjo v Budimpešto. Nujno se je zbirati v združenjih, klubih, omrežjih – denar ne sme iz omrežja – krožiti mora med »pravimi«. Med elito. Med našo elito. Pomembno je posle delati med prijatelji, med pravimi ljudmi, na pravih mestih, po absolutno pretiranih in kartelno dogovorjenih cenah. **Plačajo itak lastniki, država, mali delničarji.**

Konkurenčen trg, konkurenčen izdelek, dodana vrednost, spoštovanje pravil, to so zablode modernih držav. To ni mantra naše elite. In zato se bojim, da je Slovenija naš Rim, dokler ga ne požgemo do tal. In ne gledam z zaupanjem v to, kar utegne zrasti iz njega. ●

► Ocenite komentar, napišite svoje mnenje: www.finance.si/komentarji

Stran / Page: 7

Doseg / Reach: 47000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 335 cm2

2 / 2

**▶▶ Ko usvojite
teh šest točk,
ste elita, tudi
če ste pred tem
kradli.**